

Na osnovu člana 12. Zakona o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 15/12 i 17/12 – ispravak teksta) i člana 29. Zakona o osnovnoj školi ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 11/01 i 17/04) te člana 33. Zakona o srednjoj školi ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 11/01, 17/04 i 15/12), ministar obrazovanja, nauke, kulture, sporta u Srednjobosanskom kantonu donosi

P R A V I L N I K
O ORGANIZOVANJU I IZVOĐENJU
ŠKOLSKIH IZLETA I ŠKOLSKIH EKSKURZIJA
TE DRUGIH ODGOJNO-OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI
IZVAN ŠKOLE¹

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se načini i uvjeti organizovanja i izvođenja školskih izleta i školskih ekskurzija te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (terenska nastava, škola u prirodi, škola plivanja, posjete kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima ili učešće u njima) koje su u funkciji realizacije nastavnoga plana i programa i godišnjega plana i programa rada škole, radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka kulturne i javne djelatnosti u osnovnim i srednjim školama (u daljnjem tekstu: škole) u Srednjobosanskom kantonu (u daljnjem tekstu: Kanton), koje se organizuju i izvode u okviru radnih dana.

(2) Putovanja čija je jedina svrha zabava i rekreacija učenika i koja nisu u funkciji realizacije nastavnoga plana i programa i godišnjega plana i programa rada škole škola ne smije provoditi bez pisanog odobrenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 2.

(Izrazi koji se koriste u Pravilniku)

(1) Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

(2) Pojedini izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) **Vanučionička nastava** oblik je nastave koji podrazumijeva ostvarivanje planiranih programskih sadržaja izvan škole. U vanučioničku nastavu spadaju: školski izleti, školske ekskurzije, terenska nastava i škola u prirodi.

b) **Školski izlet** oblik je vanučioničke nastave koji obuhvaća poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika i učitelja / nastavnika (u daljnjem tekstu: nastavnik) ili mjesto u kojem je škola ili izvan njega, a koji organizuje škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka.

c) **Školska ekskurzija** oblik je vanučioničke nastave koji obuhvaća višednevno putovanje radi posjete prirodnim, kulturnim, historijskim, sportskim i tehničkim središtima koje organizuje škola u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka.

d) **Terenska nastava** oblik je vanučioničke nastave koja se izvodi u izvornoj stvarnosti radi njezina upoznavanja, u kojoj se mogu primjenjivati i istraživačke metode.

e) **Škola u prirodi** oblik je višednevne nastave koja se održava izvan mjesta stanovanja, u prirodnom odredištu, s odgovarajućim uvjetima prilagođenim učenju i poučavanju u zatvorenom i otvorenom prostoru. U pravilu, organizira se za učenike trećeg i / ili četvrtog razreda osnovne škole, odnosno u skladu s razvojnim sposobnostima učenika s teškoćama u razvoju.

f) **Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole** su škola plivanja, posjete kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima ili učešće u njima te druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka kulturne i javne djelatnosti školske ustanove.

g) **Škola plivanja** specifičan je obavezujući oblik nastave tjelesne i zdravstvene kulture koji se u pravilu ostvaruje s učenicima trećeg ili četvrtoga razreda osnovne škole.

h) **Posjeta** je poseban oblik odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole. Izvodi se na lokalitetu posebne vrijednosti (arheološke, geološke, botaničke itd.), u ustanovama i institucijama (muzeju, galeriji, pozorištu, kinu, tvornici, elektrani, vatrogasnoj stanici itd.) i sl. u svrhu ispunjavanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka.

¹ Objavljen u "Službeni novinama Srednjobosanskog kantona", broj 13/14 od 14. novembra 2014.

Član 3.

(Korisnici i davaoci usluga vanučioničke nastave)

(1) Korisnicima usluga u aktivnostima vanučioničke nastave i drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima izvan škole prema ovom pravilniku smatraju se učenici koji učestvuju u vanučioničkoj nastavi i njihovi roditelji / staratelji / udomitelji, učitelji, stručni saradnici te direktori školskih ustanova (u daljnjem tekstu: korisnici usluga).

(2) Davaocima usluga u aktivnostima vanučioničke nastave smatraju se turističke agencije, kulturne ili javne ustanove te druga pravna i fizička lica koja mogu učestvovati u provođenju vanučioničke nastave (u daljnjem tekstu: davaoci usluga).

II. PLANIRANJE, ORGANIZOVANJE I NAČINI OSTVARIVANJA VANUČIONIČKE NASTAVE

Član 4.

(Planiranje vanučioničke nastave u godišnjem planu i programu rada škole)

(1) Vanučionička nastava planira se godišnjim planom i programom rada školske ustanove za svaki razred / razredno odjeljenje / odgojno-obrazovnu grupu (u daljnjem tekstu: razred).

(2) Pravo predlaganja vanučioničke nastave, u skladu s nastavnim planom i programom, za učenike jednog ili više razreda, u dogovoru s učenicima i roditeljima, ima nastavnik, stručni saradnik, direktor školske ustanove, vijeće učenika, vijeće roditelja i roditelj / staratelj / udomitelj (u daljnjem tekstu: roditelj).

(3) Godišnjim planom i programom rada škole utvrđuju se odredište, vrijeme trajanja, nosioci realizacije, način realizacije i vrednovanja te potrebna finansijska sredstva za realizaciju vanučioničke nastave za svaki razred.

(4) Iznimno, ako zbog opravdanih razloga na početku školske godine pojedina vanučionička nastava nije planirana ili dođe do promjena, naknadnu odluku o njezinoj pripremi i provođenju, na prijedlog lica, odnosno organa iz stava (2) ovoga člana te uz mišljenje vijeća roditelja, donosi upravni odbor škole (u daljnjem tekstu: upravni odbor škole).

(5) Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole planiraju se godišnjim planom i programom rada škole.

Član 5.

(Saglasnost i odobrenje za izvođenje vanučioničke nastave)

(1) Na početku školske godine, prije donošenja školskoga kurikulumuma i godišnjega plana i programa razrednik je dužan roditelje obavijestiti o predloženom planu vanučioničke nastave te drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole koje je unaprijed moguće planirati.

(2) Škola je dužna od roditelja zatražiti pisanu saglasnost za učešće djeteta u vanučioničkoj nastavi najmanje sedam dana prije njezina izvođenja.

(3) Za posjetu je potrebno zatražiti pisanu saglasnost roditelja tri dana prije njezina izvođenja, osim u slučaju da se planira dvodnevna ili višednevna posjeta za koju je potrebno tražiti pisanu saglasnost u skladu sa stavom (2) ovoga člana i pisano odobrenje Ministarstva.

Član 6.

(Trajanje i mjesto ostvarivanja vanučioničke nastave)

(1) Prema trajanju, vanučionička nastava može biti poludnevna, dnevna ili višednevna.

(2) Vanučionička nastava može se ostvarivati u mjestu stanovanja, užem zavičaju, Kantonu ili u drugom dijelu Bosne i Hercegovine ili u inozemstvu.

(3) Višednevna vanučionička nastava mora se ugovarati minimalno na bazi polupansiona, odnosno trebaju biti osigurana najmanje dva obroka za korisnike usluga.

(4) Mjesto ostvarivanja i trajanje svake vanučioničke nastave mora biti usklađeno s dobi učenika i propisanim nastavnim planom i programom.

Član 7.

(Organizovanje vanučioničke nastave na području Bosne i Hercegovine i u inozemstvu)

(1) Vanučionička nastava za učenike razredne nastave od prvog do petog razreda osnovne škole organizuje se na području Bosne i Hercegovine.

(2) Vanučionička nastava za učenike predmetne nastave od šestog do devetog razreda osnovne škole i za učenike srednjih škola organizuje se na području Bosne i Hercegovine uz pisanu saglasnost roditelja i odluku upravnog odbora škole, a u inozemstvu uz pisanu saglasnost roditelja, odluku upravnog odbora škole i saglasnost Ministarstva.

(3) Iznimno od stava (1) ovoga člana, vanučionička nastava za učenike razredne nastave od prvog do petog razreda osnovne škole može se organizovati i u inozemstvu, uz pisanu saglasnost roditelja i odluku upravnog odbora škole.

Član 8.

(Trajanje vanučioničke nastave)

- (1) Vanučionička nastava u pravilu se organizuje i izvodi u okviru radnih dana.
- (2) Vanučionička nastava u trajanju do šest sati može se organizovati za sve učenike bez obzira na dob.
- (3) Za učenike od petog razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole može se organizovati i cjelodnevna ili višednevna vanučionička nastava.
- (4) Iznimno od stava (2) ovoga člana, u školama s manjim brojem učenika vanučionička nastava može se organizovati u skladu sa stavom (3) ovoga člana i za učenike od prvog do petog razreda osnovne škole.
- (5) Višednevna vanučionička nastava može za učenike osnovne škole trajati do pet nastavnih dana, a za učenike srednje škole do sedam nastavnih dana.
- (6) U pravilu se višednevna vanučionička nastava organizuje za učenike četvrtog i petog razreda osnovne škole kao škola u prirodi te za učenike završnih razreda osnovne i srednje škole kao školska ekskurzija.
- (7) Ako se vanučionička nastava planira u vrijeme učeničkoga odmora, praznika ili blagdana, škola je dužna voditi računa o poštivanju vjerskih i drugih prava učenika.

Član 9.

(Pristanak i učešća učenika u vanučioničkoj nastavi)

- (1) Za sve oblike vanučioničke nastave potreban je prethodni pisani pristanak najmanje dviju trećina roditelja učenika razreda.
- (2) Ako je za ostvarivanje ciljeva nastavnoga programa predviđeno provođenje vanučioničke nastave ili druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole, one su obavezne, u pravilu, za sve učitelje / nastavnike i učenike osnovne ili srednje škole, osim za one koji zbog zdravstvenih razloga u njima ne mogu učestvovati ili, na osnovu prava i sloboda zagarantovanih ustavom i drugim propisom, nisu obavezni učestvovati.

Član 10.

(Planiranje i realizovanje vanučioničke nastave)

- (1) Vanučioničku nastavu, u pravilu, planira i organizuje razrednik u skladu s propisima koji uređuju sistem odgoja i obrazovanja te saobraćaj i pružanje usluga u turizmu ili drugim propisima.
- (2) Učitelj / nastavnik ili stručni saradnik koji planira, dogovara i organizuje vanučioničku nastavu imenuje se nastavnikom vodiocem, a drugi nastavnici ili stručni saradnici u pratnji imenuju se nastavnici pratiocima.
- (3) Ako nastavnik vodilac vanučioničke nastave nije razrednik, razrednik je dužan pomoći učitelju vodiocu u pripremi vanučioničke nastave te učestvovati u realizaciji kao nastavnik pratilac.
- (4) Ako u vanučioničkoj nastavi učestvuje više razrednih odjeljenja, vodiocem se imenuje samo jedan nastavnik ili stručni saradnik.
- (5) Nastavnik pratilac mora biti član razrednoga vijeća razreda za koji se organizuje vanučionička nastava ili stručni saradnik škole.
- (6) Iznimno, pratilac za učenike razredne nastave može biti i učitelj / nastavnik predmetne nastave koji može učestvovati u ostvarivanju aktivnosti predviđenih za učenike.
- (7) Za svaki oblik vanučioničke nastave nastavnik vodilac izrađuje izvedbeni plan i program s odgojno-obrazovnim ciljevima, ishodima učenja, tokom aktivnosti te načinima praćenja i vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.
- (8) Za terensku nastavu nastavnik vodilac izrađuje izvedbeni plan i program koji obuhvaća odgojno-obrazovne ciljeve, ishode učenja, nastavna sredstva, oblike rada, metode, tehnike i postupke istraživanja, načine i oblike praćenja te elemente i kriterije vrednovanja ostvarenih ciljeva i ishoda.
- (9) Odgojno-obrazovni ciljevi i ishodi učenja u terenskoj nastavi proizlaze iz nastavnoga programa pojedinih nastavnih predmeta, prema odobrenom nastavnom planu i programu.
- (10) Realizovani oblici vanučioničke nastave upisuju se u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju i evidenciju škole.

Član 11.

(Odgovornost i imenovanje nastavnika vodioca i nastavnika pratioca)

- (1) Za ostvarivanje vanučioničke nastave odgovorni su nastavnik vodilac, nastavnik pratilac i direktor škole (u daljnjem tekstu: direktor).
- (2) Uz nastavnika vodioca za svaku vanučioničku nastavu potrebno je imenovati u nastavnika pratioca.
- (3) Za učenike s teškoćama pratnja se organizuje u skladu s odredbama zakona i pedagoških standarda odgoja i obrazovanja.
- (4) Za druge odgojno-obrazovne aktivnosti koje se ostvaruju u školskom dvorištu ili neposrednoj blizini škole nije potrebno osigurati pratioca, osim ako je pomoć potrebna učeniku s teškoćama.

Član 12.

(Organizovanje školskog izleta ili posjete samostalno ili uz angažovanje davaoca usluga)

(1) Školska ustanova može organizovati školski izlet ili posjetu samostalno ili uz angažovanje davaoca usluga, a u skladu s propisima koji uređuju saobraćaj i pružanje usluga u turizmu te drugim propisima.

(2) Školska ustanova može samostalno za svoje učenike organizovati poludnevnu ili jednodnevnu vanučioničku nastavu ili posjetu kao kombinaciju najmanje dviju pojedinačnih usluga koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga.

(3) U slučaju iz stava (2) ovoga člana škola direktno dogovara uslugu s davaocima usluga potrebnih za realizaciju planirane vanučioničke nastave ili posjete.

(4) Za vanučioničku nastavu koja je kombinacija najmanje dviju pojedinačnih usluga koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu, a pružaju se u vremenu duljem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje i čija cijena mora biti unaprijed određena, školska ustanova mora angažovati davaoca usluga u skladu s propisima koji uređuju saobraćaj i pružanje usluga u turizmu te drugim propisima.

(5) Iznimno od stava (4) ovoga člana, školske ustanove u kojima se provodi odgoj i obrazovanje prema posebnim programima za djecu s teškoćama u razvoju, a koje posjeduju vlastito i potrebama djece prilagođeno prijevozno sredstvo, samo za prijevoz učenika ne moraju angažovati davaoca usluga.

(6) Ako se za vanučioničku nastavu angažuje davalac usluge, školska ustanova obavezno objavljuje javni poziv za ponude na internetskim stranicama škole.

(7) Obrazac Poziv za organizovanje jednodnevne vanučioničke nastave i obrazac Poziv za organizovanje višednevne vanučioničke nastave dostupni su na mrežnim stranicama škole i Ministarstva.

Član 13.

(Javni poziv za ponude)

(1) Ponudu na javni poziv može dostaviti turistička agencija, odnosno drugo fizičko ili pravno lice (u daljnjem tekstu: ponuđač) koje za takve usluge ispunjava uvjete određene propisima koji uređuju pružanje usluga u turizmu ili posebnim propisima.

(2) Na javni poziv ne može se javiti ponuđač koji je zaposlenik škole koja objavljuje poziv ili član njegove uže porodice ili kod kojeg je za turističkog pratioca ili vodiča angažovan zaposlenik škole koja objavljuje poziv.

(3) Javni poziv objavljuje se za svaku vanučioničku nastavu planiranu za učenike razreda, razrednih odjeljenja ili odgojno-obrazovnih grupa pod brojem ponude na obrascu koji je sastavni dio ovoga pravilnika.

(4) Javni poziv za jednodnevnu vanučioničku nastavu ili posjetu škola objavljuje najkasnije mjesec dana, a za višednevnu vanučioničku nastavu najkasnije dva mjeseca prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama škole do isteka roka za javni poziv.

(5) Ako se višednevna vanučionička nastava ostvaruje na početku školske godine, škola je dužna javni poziv objaviti najkasnije 30 dana prije kraja prethodne nastavne godine.

(6) Ponuđač je obavezan dostaviti ponude do roka naznačenog u obrascu, u zatvorenoj omotnici s naznakom "Javni poziv – ne otvaraj" i brojem ponude.

(7) Ponuđač se može javiti za realizaciju jedne ili više, odnosno svih traženih ponuda škole, s brojem ponude na obrascu.

(8) U slučaju da se ponuđač javlja na više ponuda, posebne omotnice iz stava (6) ovoga člana može dostaviti u jednoj omotnici, s naznakom "Javni poziv – ne otvaraj" i s brojevima svih ponuda.

(9) Ako na javni poziv u propisanom roku pristigne samo jedna ponuda koja zadovoljava propisane uvjete, nju će se razmatrati.

(10) Ponude pristigle nakon roka navedenog u javnom pozivu neće se razmatrati.

(11) U slučaju da se na javni poziv ne javi nijedan ponuđač, poziv se ponavlja za jednodnevnu vanučioničku nastavu najkasnije 15 dana, a za višednevnu vanučioničku nastavu najkasnije 30 dana prije predviđene realizacije i mora biti objavljen na mrežnim stranicama škole do isteka roka za javni poziv.

Član 14.

(Imenovanje komisije za provođenje javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude)

(1) Za svaku vanučioničku nastavu imenuje se posebna komisija za provođenje javnoga poziva i izbor najpovoljnije ponude (u daljnjem tekstu: komisija), a čine ju direktor, razrednik, nastavnik vodilac, predstavnik roditelja, a za učenike od šestog do devetog razreda osnovne škole te za učenike srednje škole, i predstavnik učenika.

(2) Kada se ista vanučionička nastava planira za više razrednih odjeljenja / odgojno-obrazovnih grupa, u komisiju se imenuje razrednik, roditelj i učenik svakog razrednog odjeljenja / odgojno-obrazovne grupe.

(3) Učenici imenovani u komisiju učestvuju u radu komisije, imaju pravo davanja mišljenja, ali nemaju pravo odlučivanja.

(4) Nakon donošenja godišnjega plana i programa rada škole, a najkasnije sedam dana prije objave javnoga poziva direktor, na prijedlog učiteljskoga / nastavničkoga vijeća (u daljnjem tekstu: nastavničko vijeće), imenuje komisiju.

(5) Broj članova komisije mora biti neparan. U slučaju da je broj članova paran, u komisiju se imenuje jedan učitelj ili stručni saradnik pratilac.

(6) Komisija radi na sastancima na kojima se vodi zapisnik. Članovi komisije na prvom sastanku između sebe biraju predsjednika koji ne može biti direktor školske ustanove.

(7) Obaveze komisije su:

- a) donijeti odluku o datumu i sadržaju javnoga poziva;
- b) provjeriti obrazac za ponudu;
- c) odrediti datum i vrijeme javnog otvaranja ponuda;
- d) odabrati ponudu;
- e) obavijestiti upravni odbor škole, vijeće roditelja i roditelje učenika razrednoga odjeljenja o odabranoj ponudi;
- f) zatražiti objavu rezultata odabira ponude na internetskim stranicama škole.

Član 15.

(Javno otvaranje ponuda)

- (1) Na sastanku komisije predsjednik otvara ponude pristigle na javni poziv.
- (2) Predsjednik komisije javno čita sve ponude, a podaci iz sadržaja ponude unose se u zapisnik.
- (3) Otvaranju ponuda mogu prisustvovati predstavnici ponuđača, bez prava učestvovanja.
- (4) U izbor za glasanje ulaze sve ponude koje ispunjavaju uvjete.
- (5) Članovi komisije glasaju tajno. Odluka komisije konačna je.
- (6) Ako dvije ponude ili više ponuda dobiju isti najveći broj glasova, komisija će ih još jedanput analizirati i ponoviti postupak glasanja za te ponude.
- (7) Rezultati odabira ponude objavljuju se na internetskim stranicama školske ustanove.

III. OBAVEZE I PRAVA KORISNIKA I DAVAOCA USLUGA

Član 16.

(Obaveze i prava direktora)

- (1) Obaveze direktora školske ustanove su:
 - a) osigurati učenicima i nastavnicima organizovanje i realizovanje vanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole u skladu s nastavnim programom te odredbama ovoga pravilnika;
 - b) poticati nastavnike i stručne saradnike na provođenje vanučioničke nastave;
 - c) omogućiti nastavnicima učešće na stručnim skupovima u vezi s planiranjem i ostvarivanjem vanučioničke nastave;
 - d) omogućiti nastavnicima, stručnim saradnicima, učenicima i roditeljima predlaganje ostvarivanja vanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole;
 - e) omogućiti objavljivanje javnoga poziva za odabir ponude;
 - f) osigurati zakonitost postupka izbora ponude i poštivanje ovoga pravilnika;
 - g) imenovati komisije;
 - h) osigurati potrebna nastavna sredstva i pomagala za izvođenje vanučioničke nastave u skladu s planiranim aktivnostima;
 - i) osigurati pratnju učenicima u skladu s propisima;
 - j) imenovati nastavnika vodioca i nastavnika pratioca u skladu s planiranim ciljevima te ovim pravilnikom;
 - k) izdati putne naloge i osigurati finansijska sredstva za troškove vanučioničke nastave te dnevnice nastavnika i / ili stručnih saradnika i pratilaca djece s teškoćama, u skladu s propisima;
 - l) osigurati zamjenu za nastavnike koji su na vanučioničkoj nastavi kako bi se rad u školi nesmetano ostvarivao;
 - m) organizovati nastavu za učenike koji ne učestvuju u vanučioničkoj nastavi;
 - n) obavijestiti roditelje o mogućim problemima na vanučioničkoj nastavi;
 - o) omogućiti učenicima i nastavnicima izlaganje radova s vanučioničke nastave u prostoru škole ili objavu radova učenika na internetskim stranicama škole u skladu s propisima;
 - p) tražiti izjašnjavaње davaoca usluga u slučaju da su uočeni propusti u realizovanju vanučioničke nastave, odnosno tražiti postupanje u skladu s propisima;
 - q) podnijeti izvještaj o godišnjoj realizaciji vanučioničke nastave upravnom odboru škole, vijeću roditelja, učiteljskom vijeću i osnivaču škole.

- (2) Prava direktora su:
- tražiti pisani izvještaj učitelja o realizaciji svake vanučioničke nastave, a u slučaju potrebe, tražiti i dopune;
 - uputiti na stručno usavršavanje učitelja / nastavnika koji na osnovu izvještaja nije ostvario planirane ciljeve i zadatke ili nije postupao u skladu s odredbama ovoga pravilnika;
 - uskratiti nabavku i neopravdane izdatke za nastavna sredstva i pomagala planirana za izvođenje vanučioničke nastave ako nisu u skladu s planiranim aktivnostima;
 - druga prava propisana ovim pravilnikom.

Član 17.

(Obaveze i prava učiteljskog / nastavničkog vijeća)

- (1) Obaveze učiteljskog / nastavničkog vijeća su:
- razmotriti prijedloge za ostvarivanje vanučioničke nastave;
 - analizirati godišnji izvještaj o realizaciji vanučioničke nastave.
- (2) Prava učiteljskog / nastavničkog vijeća su:
- odbiti prijedlog za izvođenje vanučioničke nastave;
 - donijeti odluku o izricanju pedagoške mjere učeniku koji se na vanučioničkoj nastavi nije pridržavao propisanih odredbi;
 - predložiti odgodu vanučioničke nastave ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Član 18.

(Obaveze i prava upravnog odbora škole)

- (1) Obaveza upravnog odbora škole je analizirati prijedloge vanučioničke nastave i donijeti odluku o njihovom provođenju prilikom donošenja godišnjega plana i programa škole, u skladu s ovim pravilnikom.
- (2) Prava upravnog odbora škole su:
- odobriti vanučioničku nastavu koja se planira izvan granica Bosne i Hercegovine, uz prethodnu saglasnost Ministarstva;
 - uskratiti vanučioničku nastavu koja zbog objektivnih razloga nije bila planirana godišnjim planom i programom rada škole.

Član 19.

(Obaveze i prava nastavnika vodioca)

- (1) Obaveze nastavnika vodioca su:
- planirati, u dogovoru s nastavnicima pratiocima i učenicima, detaljan plan aktivnosti vodeći računa o sigurnosti i zdravlju učenika;
 - obavijestiti roditelje o ciljevima, zadacima, očekivanim aktivnostima, postignućima i načinima realizovanja vanučioničke nastave te pravima i obavezama učenika i roditelja;
 - dogovoriti s davaocem usluga, institucijom, odnosno s licima koja će učestvovati u realizovanju vanučioničke nastave aktivnosti te vrijeme dolaska i trajanje;
 - dati potrebne podatke turističkom pratiocu kojega je angažovao davalac usluga;
 - u slučaju utvrđene štete i / ili nasilja koje učine učenici za vrijeme trajanja vanučioničke nastave, o učinjenom odmah obavijestiti roditelje i direktora;
 - u slučaju bolesti učenika, ozljeđivanja ili nesreće, obavijestiti učenikova roditelja, a u slučaju duljeg kašnjenja u povratku, obavijestiti direktora;
 - podnijeti direktoru pisani izvještaj o realizaciji vanučioničke nastave.
- (2) Prava učitelja / nastavnika vodioca su u slučaju nasilja postupiti u skladu s propisima poštujući specifične uvjete, u saradnji s učiteljima pratiocima predložiti pedagoške mjere za učenika koji je na određeni način prekršio odredbe ovoga pravilnika ili kućnoga reda škole.

Član 20.

(Obaveze i prava nastavnika vodioca i nastavnika pratioca)

- (1) Obaveze nastavnika vodioca i nastavnika pratioca su:
- predlagati plan i program te odredište vanučioničke nastave;
 - predlagati aktivnosti za učenike;
 - učestvovati u pripremi i realiziranju predviđenih aktivnosti s učenicima;
 - pružati učenicima pomoć i dati informacije u vezi s realizacijom planiranih aktivnosti;
 - provjeriti jesu li svi učenici stigli na dogovoreno mjesto;
 - osigurati učenicima vrijeme za odmor i razmotriti prijedloge i / ili pritužbe;
 - voditi računa o zaštiti prava i sigurnosti učenika;
 - brinuti o potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalima za realizaciju planiranih aktivnosti.
- (2) Prava nastavnika vodioca i nastavnika pratioca su:

- a) učestvovati u radu komisije;
 - b) zatražiti i dobiti pomoć direktora i stručnih saradnika u pripremi i realizaciji vanučioničke nastave;
 - c) obavijestiti direktora o ponuđačevu nepoštivanju ugovora;
 - d) podmireni troškovi smještaja za višednevnu vanučioničku nastavu;
 - e) naknada dnevnice za službeno putovanje, u skladu s propisima.
- (3) Nastavnik nema pravo na dnevnicu ako se vanučionička nastava ili druga odgojno-obrazovna aktivnost ostvaruje u vrijeme redovne nastave na području Kantona (npr. posjeta, škola plivanja i sl.).

Član 21.

(Obaveze i prava učenika)

- (1) Obaveze učenika su:
- a) učestvovati u aktivnostima prije, tokom i poslije vanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti u skladu s planiranim;
 - b) odgovorno izvršavati preuzete zadatke i obaveze;
 - c) pravovremeno dolaziti na ugovorene sastanke;
 - d) ne odvajati se od razreda ili grupe bez dopuštenja vodioca ili pratioca;
 - e) ponašati se primjereno i pristojno na svim mjestima vanučioničke nastave, u prijevoznim sredstvima, ugostiteljskim objektima, domovima ili drugim smještajnim objektima ili ustanovama koje posjećuju, poštujući kućni red i / ili druge propise objekta u kojem borave;
 - f) brinuti o vlastitom zdravlju i sigurnosti te ne ugrožavati zdravlje, sigurnost i integritet drugih učesnika vanučioničke nastave;
 - g) ne uzimati alkohol, duhanske proizvode, opojna sredstva i / ili druga nedopuštenih sredstva ili ne poticati druge učenike na konzumaciju tih sredstava;
 - h) izvijestiti učitelja o svakom problemu i teškoći.
- (2) Prava učenika su:
- a) pravovremeno uključivanje u dogovor o odabiru odredišta vanučioničke nastave i planiranje aktivnosti;
 - b) pravovremene informacije u vezi s vanučioničkom nastavom;
 - c) sigurno učešće u vanučioničkoj nastavi;
 - d) pomoć učitelja / nastavnika i / ili turističkoga pratioca.

Član 22.

(Obaveze i prava roditelja)

- (1) Obaveze roditelja su:
- a) učešće na vanučioničkoj nastavi s izabranim davaocem usluga potvrditi potpisivanjem ugovora;
 - b) informisati učitelja / nastavnika vodioca o eventualnim zdravstvenim ili drugim teškoćama i specifičnim potrebama učenika;
 - c) dati učitelju / nastavniku telefonski broj i / ili broj mobilnog uređaja preko kojeg ga može kontaktirati u slučaju potrebe;
 - d) uputiti svoje dijete i upozoriti ga na norme društveno prihvatljivog ponašanja, moguće opasnosti, zabranu korištenja alkohola, opijata, nikotina i narkotika te na nužnost poštovanja odluka učitelja za vrijeme vanučioničke nastave;
 - e) prihvatiti obavezu dolaska po svoje dijete u slučaju bolesti ili težih povreda određenih pravila;
 - f) snositi finansijsku odgovornost za štetu za koju je učitelj / nastavnik utvrdio da je namjerno počinilo njegovo dijete.
- (2) Prava roditelja su:
- a) predložiti odredište vanučioničke nastave u skladu s nastavnim programima;
 - b) potpisom saglasnosti potvrditi pristanak za učešće svoga djeteta na vanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti;
 - c) dobiti na vrijeme informacije u vezi s realizacijom vanučioničke nastave, kao i potrebne informacije tokom njezina provođenja ili u drugim opravdanim slučajevima;
 - d) pisano zatražiti od razrednika izuzeće za učešćem djeteta u obaveznoj vanučioničkoj nastavi u slučaju zdravstvenih teškoća njegova djeteta ili zbog drugih opravdanih razloga;
 - e) postaviti upit i dobiti odgovor u vezi s uočenim nedostacima u organizovanju i realizovanju vanučioničke nastave i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti;
 - f) naknada troškova i odšteta od davaoca usluga u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizovanju i provođenju vanučioničke nastave.

Član 23.

(Obaveze i prava davaoca usluga)

- (1) Obaveze davaoca usluga su:
 - a) pružiti sve potrebne informacije korisnicima usluga;
 - b) pružiti usluge u skladu s ugovorenim i posebnim propisima kojima je uređeno pružanje usluga u turizmu te prijevoz djece;
 - c) nadoknaditi troškove i odštetu učeniku i njegovim roditeljima u slučaju pretrpljene štete zbog propusta u organizaciji i provedbi vanučioničke nastave i / ili postupanju protivno ugovorenom.
- (2) Prava davaoca usluga su:
 - a) školama učiniti dostupnima informacije o ponudama dostavom promotivnih materijala, prezentacijom itd.;
 - b) uskratiti putovanje učeniku čiji roditelji nisu platili putovanje do roka utvrđenog ugovorom o putovanju;
 - c) od škole zatražiti i dobiti informacije potrebne za kvalitetnu realizaciju putovanja (ovjereni popisi učenika, podaci o specifičnim potrebama učenika, o učiteljima itd.);
 - d) u dogovoru s komisijom korigovati cijenu ponude u slučaju da se broj učesnika promijeni za 10% i više.

Član 24.

(Obaveze ostalih pravnih ili fizičkih lica)

- (1) Obaveze ostalih pravnih ili fizičkih lica koja učenicima nude realizovanje planiranih ciljeva vanučioničke nastave ili drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti učešćem u edukativnim programima za učenike su:
 - a) na zahtjev škole dostaviti plan i program, s jasno razrađenim ciljevima, aktivnostima i očekivanim ishodima te planiranim pomagalima i sredstvima;
 - b) na zahtjev učitelja / nastavnika vodioca, prilagoditi realizovanje ponuđenoga programa potrebama i specifičnostima učenika.
- (2) Pravo lica iz stava (1) ovoga člana je ponuditi edukativne programe školama.

Član 25.

(Obaveze i prava osnivača)

- (1) Obaveza osnivača škole je osigurati školi sredstva za dnevnice učitelja / nastavnika i smještaj za realizaciju vanučioničke nastave u skladu s propisima.
- (2) Iznimno od stava (1) ovoga člana, osnivač nije obavezan osigurati sredstva za dnevnice i smještaj u slučaju da su sredstva osigurana u sklopu određenoga projekta ili programa.
- (3) Pravo osnivača škole je:
 - a) na zahtjev nastavnika ili direktora učestvovati u realizaciji predviđene vanučioničke nastave u mjestu u kojem je smještena škola ili na području za koje je nadležan;
 - b) predložiti i finansirati projekte koji se ostvaruju na vanučioničkoj nastavi ili drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima u skladu s nastavnim programima;
 - c) dobiti godišnji izvještaj o realizaciji vanučioničke nastave.

IV. SIGURNOST UČENIKA

Član 26.

(Sigurnost učenika)

- (1) Odabir odredišta vanučioničke nastave i način prijevoza ne smije ugrožavati zdravlje ili sigurnost učenika.
- (2) Ako to zahtijeva program vanučioničke nastave, učenici i roditelji trebaju dobiti popis prikladne obuće, odjeće ili opreme.
- (3) U slučaju političkih nemira, terorističkih napada, elementarnih nepogoda, epidemija bolesti ili nastajanja drugih okolnosti koje bi ugrozile zdravlje i sigurnost učenika i učitelja, a nakon temeljite procjene stepena opasnosti i preporuke nadležnih institucija Bosne i Hercegovine i Kantona, upravni odbor škole ima pravo zabraniti provođenje vanučioničke nastave, uz prijedlog drukčijeg načina realizacije ako je to moguće.
- (4) Za prijevoz učenika smiju se koristiti samo prijevozna sredstva u skladu s propisima o sigurnom prijevozu djece.
- (5) U slučaju da je učenika potrebno odvesti liječniku, jedan od učitelja obavezno mora ići s učenikom te odmah obavijestiti roditelja o mjestu boravka djeteta (bolnici i sl.) i prirodni bolesti ili ozljede.

Član 27.

(Učešće u vanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti)

- (1) U vanučioničkoj nastavi ili drugoj odgojno-obrazovnoj aktivnosti ne mogu učestvovati lica koje nisu učenici ili zaposlenici škole, odnosno ona lica koje učitelji / nastavnici nisu naveli u vezi s ostvarivanjem

predviđenih ciljeva.

(2) Iznimno, u aktivnostima iz stava (1) ovoga člana mogu učestvovati lica koja su pratnja učenicima s teškoćama, o čemu odlučuju direktor, razrednik i stručni saradnici školske ustanove.

Član 28.

(Način ugovaranja i finansiranja vanučioničke nastave)

Roditelji potpisuju ugovor za višednevnu vanučioničku nastavu ili posjetu s davaocem usluga čiju je ponudu odabrala komisije škole i sve troškove direktno uplaćuju u skladu s potpisanim ugovorom.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu od školske godine 2014./2015. i objavit će se u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-1194/14
9. oktobra 2014.

Travnik

MINISTAR

Jozo Jurina, s. r.